

Corona, Kroning en Overmacht (en Max Verstappen)

Overmacht, het wordt te pas en te onpas geroepen, net als “nood breekt wet”. Maar wat is overmacht en wat betekent “nood” in dat gezegde?

Afspraak is afspraak en afspraken moeten worden nagekomen. Plechtstatiger: “Overeenkomsten strekken partijen tot wet”. Nog gewichtig, in het Latijn: “Pacta sunt servanda”.

Een woningzoekende die een huis of kamer huurt roept aan twee kanten verplichtingen op in het leven, hij zal op de afgesproken tijd de kamer moeten betrekken en de huurprijs moeten betalen en de verhuurder, van zijn kant, zal die kamer ter beschikking moeten stellen en de huurder het huurgenot moeten bieden.

Dus heb je voor een astronomisch bedrag een kamer gehuurd in Zandvoort voor de dagen van de Formule 1 Grand Prix van 1 t/m 3 mei 2020, dan moet je daarvoor de overeengekomen huurprijs betalen en verhuurder moet de kamer op die dagen ter beschikking stellen aan de huurder.

Een toen kwam het corona virus en ging de Grand Prix niet door.

Heeft de Max Verstappen fan nu een weekend Zandvoort zonder GP geboekt voor de prijs van een luxe cruise of kan hij van zijn verplichtingen uit (huur)overeenkomst af?

Deze vraag doet denken aan de befaamde “Coronation Case” uit 1903. Aardige bijkomstigheid: “corona” betekent krans of kroon. Direct na de bekendmaking in december 1901 van de aanstaande kroning van Edward VII was er een run op kamers langs de route van de Kroningsstoet, die zou gaan van Buckingham Palace naar Westminster Abbey. Maar kort voor de kroning, bepaald op 26 juni 1902, werd Edward VII ziek en werd de kroning afgeblazen.

Een zekere Henry had van Krell een flat gehuurd, 56A Pall Mall, voor een aanzienlijk bedrag, met een goed uitzicht op de stoet die daar voorbij zou trekken ter gelegenheid van de kroning.

Net als de Max Verstappen fan wilde ook deze koningsgezinde Henry van zijn (verplichtingen uit) huurovereenkomst af. Henry beriep zich op overmacht. En wat vond de Engelse rechter daarvan? Nou die begon met de stelling, waarmee juristen altijd beginnen: dat hangt van alle relevante feiten en omstandigheden af. Waarbij ik me altijd afvraag wat het verschil is tussen feiten en omstandigheden.

Uiteindelijk ging het om de “voorzienbaarheid”; was het ziek zijn of ziek worden van Edward VII een omstandigheid waarmee Henry bij het sluiten van de huurovereenkomst rekening had kunnen en behoren te houden. Nee, oordeelde de rechter. Henry behoorde niet tot kringen dicht bij de koning en kende de gezondheidstoestand van Edward VII niet toen hij het huurcontract sloot.

In veel geschillen, uitgelokt door de maatregelen en of de gevaren rond het corona virus, zal de “voorzienbaarheid” een grote rol zal spelen. Ik verwacht niet dat de Max Verstappen fan, die wellicht ruim voor de corona-uitbraak het huurcontract sloot, het verwijt zal worden gemaakt dat hij die corona-pandemie niet zag aankomen. Dat kan anders liggen bij nu gesloten contracten direct of indirect verband houdende met de aanstaande Olympische Spelen, ook al beweert het Internationaal Olympisch Comité nu, nu ik dit stukje schrijf, nog dat die Spelen door zullen gaan.